

**Základní škola a Mateřská škola Žirovnice
Komenského 47, 394 68 Žirovnice
IČO 70992614**

Krizový plán pro školní rok 2018-2019

Krizový plán školy je součástí Minimálního preventivního programu. Krizový plán školy se uplatňuje při řešení krizových situací ve škole. Jeho základem je Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a studentů ve školách a školských zařízeních 20 006/2007-51 a Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních 22294/2013-1.

Cílem krizového plánu je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy při podezření či výskytu šikany, návykových látek mezi žáky, krádeži, opuštění školy či třídy, vandalismu a úrazu.

Krizovou situací rozumíme situaci, která vyžaduje přerušení vyučování v dané třídě a oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy. S krizovým plánem jsou seznámeni všichni pracovníci školy a je k dispozici u ředitele školy, ve sborovně a na webových stránkách školy. Krizový plán obsahuje krizové situace a postupy v krizové situaci s následnou intervencí.

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče jsou informováni, kdo je:

Výchovný poradce: Mgr. Veronika Koukalová

Metodik prevence: Mgr. Lucie Kuklová

Krizový plán školy je dokument, ve kterém je přesný návod postupu při řešení krizových situací ve škole.

KRIZOVÉ SITUACE:

DÍTĚ POD VLIVEM NÁVYKOVÝCH LÁTEK

ÚRAZ

SVÉVOLNÉ OPUŠTĚNÍ TŘÍDY (ŠKOLY)

KRÁDEŽE

VANDALISMUS

ŠIKANA

KYBERŠIKANA

SEXUÁLNÍ ZNEUŽITÍ A TÝRÁNÍ, SYNDROM TÝRANĚHO DÍTĚTE (CAN)

SEBEPOŠKOZOVÁNÍ, SPEKTRUM PORUCH PŘÍJMU POTRAVY

EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFOBIE

Primární intervence

Je důležité zajistit bezpečnost žáka, který se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí. Uvědomit co nejrychleji osobu, která může vzniklou situaci řešit (ředitele školy, zástupce ředitele školy, třídního učitele, učitele s nepřímou ped. činností /viz příloha pro zaměstnance/, osobu konající dozor o přestávkách). Pokud není možné opustit třídu (je třeba řešit vzniklou situaci s ostatními žáky, či zajistit jejich bezpečnost), je vhodné vyslat „spojku“ (spolehlivého žáka), který situaci oznámí v kanceláři, popř. v ředitelně školy (dle situace).

Zajistit bezpečnost ostatních dětí.

Pokud dítě ihned přebírá zdravotník, pedagog se vrací do třídy.

Pokud je nutná přítomnost pedagoga u dítěte v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog.

Přivolání náhradního pedagoga či jiné osoby do dané třídy zajistí kancelář školy.

Následná intervence

Další práci s dítětem či se třídou dle druhu krizové situace zajišťují interní pracovníci:

Školní metodik primární prevence

Výchovný poradce

třídní učitel

ředitel školy

Externí pracovníci:

Pedagogicko-psychologická poradna

Speciálně-pedagogické centrum (které má žáka v péči)

Středisko výchovné péče (které má dítě v péči)

Dětská psychiatrie

OSPOD (dle místa bydliště dítěte)

Preventivní skupina

Policie ČR

Oblast prevence: užívání návykových látek

(Zdroj: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných platí zákaz nošení, distribuce a zneužívání návykových látek, stejně jako pití alkoholických nápojů a kouření.

Tabákové výrobky

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
3. Třídní učitel nebo jiný pedagogický pracovník sepíše o události stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence (dále jen MP) do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
5. Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD).
6. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Alkohol

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě, volá lékařskou službu první pomoci (155). V každém případě informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu. Sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Může vyžadovat pomoc.
8. Při opakování splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
9. Škola v zájmu žáka informuje jeho zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace a doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka.
10. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Omamné a psychotropní látky (dále OPL)

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Návykovou látku odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě, volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.

5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka). V případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce vyrozumí škola OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci OPL, i když je žák schopen výuky.
9. Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
10. Škola v zájmu dítěte informuje zák. zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě. Vysvětlí rodičům nutnost léčby.
11. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Oblast prevence: úraz

Úraz

Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během vyučování ve třídě, na chodbě nebo hřišti, jsou žáci povinni hlásit ihned svému třídnímu učiteli, nebo někomu z vyučujících.

Školním úrazem není úraz, který se stal např. na cestě do školy a zpět.

Záznam o školním úrazu

1. Kniha úrazů je uložena v ředitelně ZŠ.
2. V knize úrazů se evidují všechny úrazy žáků, ke kterým došlo při činnostech ve škole nebo na akcích organizovaných školou, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola o úrazu dozví.
3. Zápis do knihy úrazů provádí a) vyučující příslušného předmětu (např. úraz při hodině TV), b) učitel konající dozor (např. o přestávkách), c) vedoucí kurzu (např. při úrazu na lyžařském kurzu), d) třídní učitel (všechny ostatní případy).
4. V knize úrazů se uvede a) pořadové číslo úrazu, b) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného, c) popis úrazu, d) popis události, při které k úrazu došlo, včetně údaje o datu a místě události, e) zda a kým byl úraz ošetřen, f) podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů, g) další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu.
5. Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovávány pouze za účelem evidence úrazů, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu.
6. Záznam o úrazu vyhotovuje pedagogický pracovník školy, který provádí zápis do knihy úrazů, ve spolupráci s ředitelem školy, jde-li o a) úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnosti žáka ve škole nebo b) smrtelný úraz; smrtelným úrazem se pro účely této vyhlášky rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu.

7. Záznam o úrazu se vyhotoví na formuláři, který je k dispozici v ředitelně školy.
8. Na žádost zákonného zástupce žáka škola bezodkladně vyhotoví záznam i o úrazu, který není uveden v odstavci 2, tyto případy rozhoduje ředitel školy.
9. Škola vyhotoví záznam o úrazu, který nezpůsobí nepřítomnost žáka ve škole, pokud je pravděpodobné, že žákovi bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem.
10. Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola zákonnému zástupci.

Hlášení úrazu

1. O každém úrazu je informován ředitel školy, v případě jeho nepřítomnosti zástupce ředitele školy.
2. O úrazu žáka podá pedagogický pracovník, který je určen pro vyplňování zápisu do knihy úrazů, bez zbytečného odkladu informaci zákonnému zástupci žáka.
3. Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá ředitel školy bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky.
4. O úrazu podá ředitel bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola pojištěna pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví žáků.
5. Ředitel školy bez zbytečného odkladu podá hlášení o úrazu také příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce.
6. Záznam o úrazu zasílá hospodářka školy ve spolupráci s ředitelem školy za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce a) zdravotní pojišťovně žáka, b) pojišťovně školy, c) zákonnému zástupci žáka, d) příslušnému inspektorátu České školní inspekce (elektronicky).
7. Záznam o smrtelném úrazu zasílá ředitel školy do 5 pracovních dnů po podání hlášení a) zřizovateli, b) zdravotní pojišťovně žáka, c) pojišťovně školy, d) příslušnému inspektorátu České školní inspekce a e) místně příslušnému útvaru Policie České republiky.

Jak postupovat, stane-li se úraz žáka

1. Zjistit poranění, popř. ho konzultovat se zdravotníkem školy.
2. Informovat ředitele školy nebo zástupce ředitele školy.
3. Zavolat lékařskou službu nebo zajistit doprovod dospělou osobou k lékaři.
4. Oznámit skutečnost zákonným zástupcům žáka, požádat je o převzetí dítěte.
5. Provést zápis do knihy úrazů, popř. vyplnit záznam o úrazu.
6. Informovat třídního učitele, není-li pedagogický pracovník sám třídním učitelem.

Oblast prevence: svévolné opuštění třídy, školy

Svévolné opuštění školy je posuzováno jako závažné porušení školního řádu.

Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Bezprostředně po zjištění takového jednání žáka bude vyrozuměn zákonný zástupce. V případě opakovaného svévolného opuštění školy bude informován i OSPOD.

Oblast prevence: krádež

Do školy nesmí žáci nosit cenné předměty, které nepotřebují k výuce, a větší obnosy peněz. Musí-li žák mít u sebe větší obnos, uschová si jej u třídního učitele, nebo v kanceláři školy.

Pokud žák zjistí ztrátu osobní věci, okamžitě nahlásí tuto skutečnost vyučujícímu, nebo učiteli, který koná dozor, a také třídnímu učiteli.

Je-li žák svědkem protiprávního jednání, ohlásí věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Postup při nahlášení krádeže žákem

1. O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.
2. Věc ohlásit Policii ČR nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce) o této možnosti.
3. V případě, že je znám pachatel mladší 18 let, nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany dětí a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.
4. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Oblast prevence: vandalismus

Žák má právo užívat zařízení školy, pomůcky a učebnice v souvislosti s výukou. Je přitom povinen řídit se pokyny učitelů a jiných oprávněných osob. Je povinen udržovat v pořádku a nepoškozené všechny věci, které tvoří zařízení třídy a školy, a také ty, které mu byly svěřeny v souvislosti s výukou. Za škody na majetku školy, případně majetku spolužáků, které žák způsobí svévolně nebo z nedbalosti, bude vyžadována odpovídající náhrada. Poškození majetku školy oznámí žák bezprostředně vyučujícímu a třídnímu učiteli, případně vedení školy.

V rámci poučení o BOZP upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškozování majetku a jak se takovému jednání vyhnout.

Pokud je odhalen viník, může na něm (zákonném zástupci) škola vymáhat náhradu škody. Pokud nedojde mezi zákonným zástupcem nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Oblast prevence: šikana

(Zdroj: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j.: 21291/2010-28 a MP MŠMT č.j. MSMT- 21149/2016 k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních)

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu.

Řešení počáteční šikany

1. Pozorovat chování žáků a atmosféru ve třídě, odhadnout závažnost.
2. Oznámit své podezření vedení školy a metodikovi prevence a domluvit se na jednotném postupu.
3. Zjistit informace od obětí i spolužáků, pořídit zápis.
4. Najít vhodné svědky.
5. Provést individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (ne oběti s agresorem).
6. Chránit oběti šikany.
7. Provést rozhovor s agresory, případně konfrontaci mezi nimi, pořídit zápis.
8. Informovat rodiče oběti i agresora.
9. Informovat zřizovatele.
10. Svolat výchovnou komisi. Řešit problém na pedagogické radě.
11. Rozebrat situaci se třídou, dále sledovat a pracovat se vztahy.
12. Informovat zák. zástupce oběti šikanování o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského zařízení.
14. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování). V mimořádných případech: dočasné vyloučení z výuky, kontaktování zákonných zástupců a vyzvání k převzetí žáka - doporučení rodičům - dobrovolné umístění žáka do pobytového oddělení SVP, případně DÚ - podání návrhu OSPOD k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v DÚ - vyzoomění Policie ČR.

Řešení pokročilé šikany – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování

1. Překonat šok, odhadnout závažnost a formu šikany.
2. Bezprostředně zachránit oběť, zastavit násilí.
3. Zabránit domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (přivolat lékaře).
5. Nahlásit situaci vedení školy, metodikovi prevence. Domluvit se na spolupráci pedagogických pracovníků při vyšetřování.
6. Oznámit situaci Policii ČR, OSPOD, požádat je o pomoc při řešení.

7. Informovat rodiče oběti i agresora.
8. Zahájit vlastní vyšetřování.
9. Informovat zřizovatele.
10. Navázat kontakt se specialistou na šikanování.
11. Svolat výchovnou komisi. Řešit problém v pedagogické radě.
12. Rozebrat situaci se třídou, dále sledovat a pracovat se vztahy.
13. Informovat zák. zástupce oběti šikanování o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského zařízení.
14. Svolání mimořádné třídní schůzky pro zákonné zástupce celé třídy, ve které se šikana vyskytla.
15. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování). Doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení SVP pro děti a mládež nebo v obdobných organizacích V mimořádných případech: doporučení rodičům - dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně DÚ - podání návrhu OSPOD k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v DÚ - individuální výchovný plán pro agresora - dočasné vyloučení z výuky, kontaktování zákonných zástupců a vyzvání k převzetí dítěte.

Spolupráce školy s rodiči - zákonnými zástupci žáka

1. Informovat rodiče na třídních schůzkách o problematice šikany – metodik prevence a třídní učitelé, popř. ředitel školy.
2. Prokazatelně seznámit rodiče s Metodickým pokynem prevence šikany (Krizovým plánem, MPP) a se Školním řádem.
3. Doporučit rodině, aby si všímala možných náznaků šikany a nabídnout jim pomoc.
4. Při podezření na šikanování jednat s rodiči oběti i agresora.
5. Zachovat taktní přístup a důvěrnost informací.
6. Doporučit rodičům možnost porady s psychologem.

Oblast prevence: kyberšikana

Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT (informačních komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určuje její závažnost.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy, školní metodik prevence s výchovným poradcem, školním psychologem, třídním učitelem, se školským poradenským zařízením, pediatrem.

Řešení kyberšikany

1. Zajistit ochranu oběti. Kontaktovat operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu atd.
 2. Zajistit dostupné důkazy.
 3. Důkladně vyšetřit (NE KONFRONTACE OBĚTI A AGRESORA) a žádat odbornou pomoc – Vyšetřit všechny souvislosti se zjištěným incidentem. Zajistit si podporu a pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, policie...).
 4. Informovat rodiče oběti a rodiče kyberagresora. Poučít rodiče o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atd.).
- Některé případy kyberšikany nespádají do kompetence školy.
5. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Oblast prevence: sexuální zneužívání, týrání, syndrom týraného dítěte (CAN)

Jedná se o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, která je pro naši společnost nepřijatelná. Dítě nejčastěji poškozuji jeho rodiče a další členové rodiny.

Změny v chování žáka:

1. celková stísněnost a nezáměr o dění kolem,
2. zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělými,
3. úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních dospělých osob,
4. zvýšená citová dráždivost a agresivní projevy na sebemenší podněty,
5. váhání s odchodem domů po vyučování,
6. sebepoškozování,
7. útěky z domova.

Nejčastější známky na těle dítěte:

1. opakovaná zranění včetně zlomenin,
2. modřiny a otoky,
3. otisky různých předmětů a rukou na těle,
4. stopy po opaření nebo popálení cigaretou, ...

Základní pravidla primární prevence

V případě zjištění syndromu CAN učitel nepostupuje sám, dle závažnosti informuje pediatra, OSPOD, místní oddělení Policie České republiky, či další odborníky. Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán

trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení, pokud má podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost na OSPOD. Pomoci informovat mohou také intervenční centra, linky důvěry.

Doporučené postupy:

1. Důležitá je všímavost pedagoga, zda dítě nese nějaké stopy týrání. Jde o změny chování žáka či o fyzické známky vypovídající o násilném zacházení s dítětem.
2. Pedagog by se měl vždy pokusit navázat s žákem osobní kontakt. Rozhovor se žákem nemusí vést pouze třídní učitel, ale i jakýkoliv jiný zaměstnanec školy, kterému žák důvěřuje. Vystoupení týraného dítěte z anonymity je to nejtěžší, co po něm můžeme chtít!
3. Další informace je možné získat od spolužáků či sourozenců.
4. Ve většině případů je vhodné oslovit rodiče, kteří by měli okomentovat to, jak si vysvětlují problémy, které učitel u dítěte vyzoroval. Můžeme tak i zjistit, že skutečnou příčinou žákova neobvyklého chování je něco jiného než domácí týrání.
5. Pokud dítě samo přizná, že je týráno, nebo si tuto informaci učitel jinak potvrdí, je vhodné kontaktovat odborníky a kontaktovat OSPOD, případně místní oddělení Policie České republiky.

Sexuální zneužívání

Je každé nepřiměřené vystavení dítěte sexuálnímu činu nebo chování, které vede k uspokojování potřeb zneužívatele. Pohlavní zneužívání je závažným trestným činem (§242 zákona č. 140/1961 Sb. Trestního zákona).

Oblast prevence: sebepoškozování, spektrum poruch příjmu potravy

Poruchy příjmu potravy (dále PPP) se často rozvíjejí pomalu a nenápadně, ztracené v nevhodných jídelních návycích vrstevníků a rodiny. Mentální anorexie začíná nejčastěji ve věku třinácti až osmnácti let, mentální bulimie obvykle mezi patnáctým až pětadvacátým rokem věku. PPP patří mezi nejčastější problémy dospívajících dívek a mladých žen. Poruchy příjmu potravy mohou způsobovat řadu zdravotních komplikací, které souvisí především s váhovým úbytkem a nedostatečnou výživou nebo jsou důsledky zvracení, nadužívání projímadel nebo diuretik. K rozvoji PPP dochází v případě, že více či méně disponovaný jedinec je vystaven vlivu faktorů, které mohou vést k držení diet a současně některým dalším vlivům, které jsou nebezpečné z hlediska rozvoje jiných duševních poruch.

Sebepoškozování je záměrné a opakované ubližování si ve snaze vypořádat se s nepříjemnými duševními stavy. Projevuje se zraňováním vlastního těla a je signálem vážného psychického problému, jenž postižený nedokáže zvládnout jiným způsobem.

Učitel není terapeut, zprostředkuje ale dítěti a rodině zpětnou vazbu o některých jídelních zvyklostech dítěte, může pomoci předcházet šikaně pro fyzický vzhled a výkon (zejména učitelé tělocviku), doporučit popř. zprostředkovat kontakt s psychologem nebo lékařem. Opatrně se pouštět do oblasti „zdravé výživy“ a redukce hmotnosti (doporučení mohou být jednostranně, přehnaně interpretována).

Řešení, pokud máme u žáka podezření:

1. Rodiče informujeme vždy, když dítě výrazněji zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků), sebepoškozuje se. Rodiče informujeme, i když dítě nechodí do školní jídelny.
2. Pokud rodiče odmítají řešit situaci, oznamujeme tuto situaci ošetřující dětské lékařce, popř. OSPOD.

Oblast prevence: extremismus, rasismus, xenofobie

Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozuje.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

O výskytu daného jevu musí být informován ředitel školy, metodik prevence, TU → určení dalšího postupu.

Postup:

1. Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
2. Zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
3. Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.
4. Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
5. Zaměřit výuku na tyto problémy. Pozvat experty k diskusi se žáky.
6. Informovat rodiče. V případě opakovaných verbálních či vizuálních projevů s možným extremistickým podtextem či v případě odůvodněného podezření na účasti žáka v extremistické partě a v případě užití násilí s extremistickým, rasistickým, antisemitským podtextem.
7. Informovat Policii ČR. V případě podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost a na takto motivované vážnější formy násilí.
8. Výchovná komise navrhne potřebná výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování).

Kde hledat pomoc

Pedagogicko – psychologická poradna; okresní metodik prevence

PaedDr. Martínek Zdeněk

e-mail: martinek@pppaspcvysocina.cz

tel.: 565 381 370, 565 323 621

adresa: Solní 1814, 393 01 Pelhřimov

Krajský metodik prevence

Mgr. Vyhnánovská Marie

e-mail: vyhnanovska@pppaspcvysocina.cz

tel.: 567 572 412

adresa: třída Legionářů 1578/6, 586 01 Jihlava

Odbor sociálně - právní ochrany dětí (OSPOD)

vedoucí odboru: Bc. Nina Schneiderová

e-mail: nina.schneiderova@jihlava-city.cz

tel.: 565 593 770

Policie ČR

tel.: 974 811 111

adresa: Pražská 1738, 393 01 Pelhřimov

Městská policie

e-mail: pe.ps.pocatky@pcr.cz

tel.: 974 274 751

adresa: Tyršova 558, 394 64 Počátky

Speciálně – pedagogické centrum Jihlava

Mgr. Jana Rittichová

e-mail: smsji@seznam.cz

adresa: Demlova 28, 586 01 Jihlava

Středisko výchovné péče Jihlava

Mgr. Miroslava Florianová

e-mail: pedagogspec@svp-ji.cz

tel.: 778 409 218

adresa: Pod Rozhlednou 3447/8, 586 01 Jihlava

Psychocentrum – Manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina

Pod Příkopem 4, 586 01 Jihlava

e-mail: poradna.ji@psychocentrum.cz

web: www.psychocentrum.cz

Poradna Bílý kruh bezpečí

Žižkova 1683/13, 586 01 Jihlava

e-mail: bkb.jihlava@bkb.cz

web: www.bkb.cz/

Centrum pro rodinu Vysočina

Chlumova 3, 586 01 Jihlava

e-mail: centrum@centrumrodin.cz

www.centrumrodin.cz

Adiktologická ambulance Jihlava

U Větrníku 17, 586 01 Jihlava

www.jihlava.charita.cz/zavislosti/

Národní linka pro odvykání kouření

800 350 000

Legislativa, dokumenty v resortu MŠMT

Strategie

- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005 - 2008
<http://www.msmt.cz/DOMEK/default.asp?CAI=2945>
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 až 2009
http://wtd.vlada.cz/urad/urad_postaveni.htm
- Strategie prevence kriminality na léta 2008 - 2011
<http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html> Metodické pokyny
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Č.j.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Č.j.: 29 159/2001-26)

- Metodický doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Č.j.: 22294/2013-1)
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a TV k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (č.: 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 2007)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Č.j.: 14 423/99-22)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Č.j.: 25 884/2003-24) VYHLÁŠKY
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými

ZÁKONY

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Vybrané webové stránky:

www.bezpecnyinternet.cz/

www.seznamsebezpecne.cz

www.bezpecne-online.cz/

www.bezpecne-online.cz/internetova-poradna/

www.i-bezpecne.cz/

www.pomoc-online.cz/

www.horkalinka.cz/

www.linkabezpeci.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.cz

www.internetporadna.cz

www.napisnam.cz

Vypracovala Mgr. Lucie Kuklová, preventista sociálně-patologických jevů v ZŠ a MŠ Žirovnice

Projednáno na pedagogické radě dne 31. 8. 2018

Mgr. Dagmar Brýnová, ředitelka ZŠ a MŠ Žirovnice

Příloha pro pracovníky školy: Rozvrh nepřímé pedagogické činnosti učitelů ZŠ ve šk. roce 2018/2019 pro případ pomoci v krizové situaci, který má každý učitel v klasifikačním archu/sešitu